א וואָרט צו אנזערע קריטיקער

(אביסל פארשפעטיקט)
פון מ. אוסישקין

געווען איז דאס ארום סוף אוונוסט פאריקן זומער, ווען די טעג ווערן קירצער, די זון נידעריקער. אן אנזאג אז באלד וועט דער גרויזאמער ווינטער מיט די שרעקלאכע קעלטן אנקומען, און אום צו באזיגן אט דעם אכזר, מוז מען זיך באנוצן מיט קינסטלאכער וואריטקייט, הייצן, הייצן אן אן אויפהער. אט אין אזא צייט ווען מען ווייס ניט ווי צו פילן נוט ? נייט דאך שוין דער זומער אוועק שלעכט ? איז עס דאך נאך פארט זומער, און אלע פעלדער זיינען נאך אנ־געפילט מיט נאסט ברכה — ברויט, ברויט, לעבן און פרייד . . .

און דערצו האבן מיר נאך געהאט אזעל־כע מייערע נעסט פון ניריאגרא, איינע א מיס פאסטער צו אירער א שוועסטער, א פארמערקע אין אידנבריידזש און נאך נאר א גרינע אין פארמעריי, נעקומען פון א גרויסער שטאט און אויב ניט צו באר־זעצן זיך אין אידנבריידזש, האט מען זיך פון שטאט ניט געוואלט רירן. נאך נעסט פון ווייניגע, צווישן וועלכע ס'איז געווען דער באקאנטער צו די לעזער פון "ראס אידישע וואָרט" — א. לאפין.

אט אין דער צייט ווען ס'האט זיך נעראכט אז די נעסט וועלן אונז קיינמאל ניט פארלאזן, און אויף דער זומער וועט זיך האלטן ווער ווייס ווי לאנג (ביז ווינ־טער), האבן מיר דערהערט אז די ווינ־פענער נעסט פארלאזן אונז, און טאקע באלד. פארלאזן דעם שטילן דארף און — צוריק אין דער רוישיקער שטאט.

נעהערט אזא אולטימאטום, איז מען געווארן רירעוודיק. צו נעבן עפעס אונ־זערע נעסט א פאר געזונט מיט א באנ־קעטל, מיט א צוואמענקונפט און א. וו. נאר כמנהג הכרך ניריאגרא. אבער ניי, טו מאך, אז אלע זיינען אזוי "ביזי", מען שניידט די תבואה פון די פעלדער, און אין אזא צייט איז דער פארמער און די שנייד מאשינען מיט די פערד און טראקטארן אלע, אלע אויף די פעלדער. אלע און אלץ איז איין שטיק, מען קאן זיך ניט אפטיילן און אוועקגייז, און עס האט שוין נאר אויסגעקוקט אז זיי וועלן מוזן אוועקפארן אן א טאראראס.

דארף זיך מאכן אז די קליינע חברה האבן זיך דערוואוסט אז ס'איז ניטא ווער ס'זאל אויספילן אן אוונט פאר אונ־זערע נעסט, און מען האט נעגומען ליא־רעמען : סטייטש, מיר האבן געקאנט מאלאכ'ן — ווער ער איז ביי אונז נע־ווען פאראיארן צופרידנשטעלן מיט אונ־זערע רעדעס, לעקציעס, לידער און ד. ג. איז פארוואס זאלן מיר ניט קאנען צו־פרידנשטעלן אויף אנדערע ?

— אבער קינדערלאך, — זאג איך צו זיי, — די צייט איז אזוי קורץ אז איך ווייס ניט אויב איר וועט קאנען עטוואס צוזאמענשטעלן. ווייס איך וואס, מען וויל פון קיין זאך ניט ווייסן. מיר האבן פאר מלאכ'ן אויף מיט מער צייט געהאט, — איז געווען דער ענטפער. און טיף אין הארצן האב איך דערפילט אן אינערלאכע פרייד : טייערע קינדערלאך, צו ווייסט און פארשטייט איר, אז פון איינערע זי־סע מייכעלאך, וואס פאר א טענער איר זאלט ניט ארויסלאזן, און וואס פאר א וועדרטער איר וועט אויסגאזן איז ריין, זויבער, קלאר ווי קרישטאל, גינגאלד, און ס'איז א פרייד פאר יעדן פילנדן. און אן ניט צו טראכטן פרעג איך זיי : — ווער פון אייך קאן פארטיק ווערן זונטאג. — אלע — איז געווען דער ענט־פער.

— נו, און וואס קינדערלאך וועלן זיין אייערע טעמעס. און איינער, אן אכט יאריקער בלאנדער בחור'ל מיט קלוגע אויגן האט געענטפערט : — איך וועל ריידן פון קאפעפעראציע. איך הער זיך אן נעגנג פון מיינע עלטערע ברידער ווי זיי דיסקוטירן אלע טאג און איך וועל עס קאנען גוט איבערגעבן.

א צווייטער, א עטן יאריקער בחור'ל, מיט פאר'חלומ'טע אויגן איז זייער סעכ־טימענטאל. איך האב זיך געגנג אנגעהערט פון מיינע עלטערע ברידער ווי זיי ריידן פון דער גרויזאמקייט פון מלחמות און איך דיינק אז איך וועל דאס קאנען גוט

ארויסברייגנען. נאך אייער, א דרייצן יאריקער בחור'ל וואס האט א גוטן זכרון, ער קאן ריידן פופצן מינוט אויסנווייניק און ניט דורכלאזן איין וואָרט, פרעטע־דירט צו וויסן פיל פון הייגיענע.

א קליין מיידעלע וואס האט זייער ליב קעצעלאך, און איז פון דער נאטור א כאטיריקער, איז קלוג גענוג צו וויסן ווי אזוי א שטאך צו טאן וואו ס'פאסט זיך, האט אויף געגומען אן אנטייל. און איינע אן עלף יאריקע מיידעלע, איז קלוג און האט א גוטע אויסשפראכע, זי רעדט ארויס די ווערטער אזוי קלאר און ווי פערל שיטן זיי זיך פון איר מויל — האט גערעדט ווען עסטעטיק.

און אן עלף יאריקער בחור'ל וואסכט געוויס אויף פראפעסאר, שטענדיק פאר־טראכט, און א ליידנשאפטלאכער לייע־נער איז געווען פארזיצנדער פון דעם אוונט.

זונטאג אוונט, דער זאל איז געפאקט. די מערסטע יונגט, וואס ווייס ניט פון קיין מידקייט, מעג ער א נאכט ניט שלאפען. צו דער ארבעט אויפן פעלד וועט ער פונקט זיין אין צייט. און ווי ניט אים מיינט מען דאס. אויף די עלטערן פון די קינדער אנטיילנעמער, און די פעטערס און מומעס, און סתם קרובים — האבן אנגעפילט דעם זאל.

און ערשט ביינאכט, אין זאל גופא, האבן מיר זיך דערוואוסט אז אונזערע נעסט וועמען אלע האבן געזוכט מיט די אויגן האבן זיך מקדים געווען און מיט א טאג פריער אוועקפארן.

די קינדער האבן זיך אפילו געפילט אומבאקוועם, זיי האבן זיך אויך געריכט אויף די נעסט, אבער קינדער בלייבן קינ־דער — און פארלירן זיך קיינמאל ניט.

און ווען די קינדער האבן זיך באוויזן אויף דער בימע אין זייערע פיל פאלירטע פאנטאסטישע קליידער, ווייל די אלע זיי־נען נעקומענע פון די פלאנעטן. און יע־דער איינער האט געהאט דעם טיטול דאקטאר, זיינען אלע געווארן זייער ניי־נעריק און ס'איז געווארן שטיל. מען איז געווען אנגעשטרייגנט וואס וועלן אט די קליינע יאטלאך אויזן פאר א קונצן.

דער פארזיצנדער, דר. היטל פליער, — אן עלף יאריקער בחור'ל האט גערעדט פון דער באדייטונג פון נעסט פאר א פאר, און וואר פעגעס ווינקל פונם ערד קוגל ווי אידנבריידזש איז, און די פריינטשאפט פון אונז, אידנבריידשער צו אלע נעסט וואס קומען צו אונז.

און ער האט מיט אן אפאראט באוויזן די שדלאכקייט פון ניט ריינקייט, און איבערהויפט ווען מען נוצט צופיל די הור־לע הענט.

און ער האט פארגעשטעלט די נעסט וואס זיינען נעקומען פון די פלאנעטן צו אונז ערדיאנער.

דעם ערשטן האט ער ארויסגערופן דר. פויגל כאפער, דעם רודף שלום'ניק, און וואס שטעלט פאר די גרויזאמקייט פון דער מלחמה, קומט פון פלאנעט מארס, נומען פאר א שפאציר (נעקומען פון נעפ־טון און פארביי פליענדיק מארס) צו דער ערדיאנער זיינען די מערקווירדיקייטן פון אונזער צווייוויזאציע, די פריינטשאפט פון איינעם צום צווייטן, די אייד לקייט און די נוטסקייט פון דער גאנצער מענשהייט, און דאס סאמע מערקווירדיקסטע — די גלייכהייט (אלע גענינסן גלייך, און טאלע־ראנץ, וועמעס רעדע ס'האט נעדויערט 4 מינוט.

און אט דער רעדנער, ווען ער האט אנגעשטעלט זיין טעלעסקאפ זייענדיק א האלבן מיליאן מייל פון דער ערד, און ווען ער האט דערזען ווי מען קוילעט מען שטעכט, מען שיסט איינע די אנ־דערע האט ער געמיינט אז זיי האבן פארבלאנדזשעט, אדער מען איז משוגע געווארן.

און ווי זיי האבן שפעטער אויסגעפר־נען דעם אמת, און ווי מען האט זיי פאר־דעכטיקט אלס שפיאנען, ווייל דאס האבן ניט געוואוסט פון מלחמה און מען האט זיי געוואלט פארשטידן אין קייטן, אבער ביי מען האט זיי אנגעטאן די גוט קייטן אויף די הענט זיינען זיי שוין גע־

ווען פינף מוזיקנט פון הויף.

דער צווייטער רעדנער דר. זונען שפאל טער, אן אכט יאריקע מיידעלע האט גע־רעדט פון אימיגראציע וואס זי האט זיך אנגעהערט פון איר מאמען, ווי מען האט געמאטערט איר מומע וועמען מען האט ערגעץ אריין געלאזט ווייל זי איז אן אריטע — האט גערעדט 1½ מינוט.

דער דריטער רעדנער, דר. פייער וואר־סער קומט פון ווענוס, אן עלף יאריקע מיידעלע האט גערעדט פון עסטעטיק, וואס זי האט אליין וועגן דעם געלייענט. איר רעדע האט געדויערט פיף מינוט.

ווען זי האט גערעדט פון דער פרוי וועל־מען זי האט באגעגנט, כאטש אן אריטע, אבער די שיינקייט אין און ארום הויז, די ביימעלאך, די בלומען — אלץ אזוי שיין און מיט אזא געשמאק. די קינדער־לאך זייער ארים אבער ריין — אין הויז איז ציכטיק און זויבער.

און דער קאנטראסט פון אירע שכנים וואס זיינען שטיין רייך, אבער א קללה האט זיך אויף זיי אויסגעגאסן. ווען דער מאן וויל פארן מיט דער געלער קאר וויל די פרוי פארן מיט דער שווארצער קאר.

די פרוי איז שטענדיק "ביזי" מיט די מאדעס און צירונג און זי האט קיין צייט ניט צו דערציען אירע קינדער — און די קינדער, געווען טויערע קינדער, אבער אויסגעוואקסן זיינען זיי טרעמפס.

אין הויז אזוי פיל גאלד, דיכאנטן, זייד און פליוש, אבער אלעס אזוי אנגעהאר־בערט און אן א טאלק און אן א גע־שמאק און א. וו.

און אט די מיידעלע ווען זי האט גע־רעדט האבן אירע אויגן אויפגעלאך אזוי גע־בלישטשעט מיט אזוי פיל געבעטן, ממש א מחיה.

און פארענדיקט האט זי אומגעפער אזוי : אז דאס וואס ס'האט פאר דער מענשהייט געקאנט זיין א ברכה האט זיך עס נאר פארוואנדלט אין א קללה. און א זיפץ האט זיך איר ארויסגעריסן פון הארצן און שיר האבן טרערן זי ניט דער־שטיקט. אבער ווען זי האט זיך דערמאנט אט אויף יענער פרוי ביי וועמען זי איז צופעליק פליענדיק אריינגעפאלן צו נאסט איז איר גרינגער געווארן, און לאמיר, האבן האט זי געזאגט, — אז אט די גוטע פרוען וועלן זיין אין דער מערהייט וואס וועלן דערציען זייערע קינדערלאך אזוי אז ס'וועט נאך קומען א צייט און עס וועט אויסוואקסן א דור מענשן וואס וועט ברייגנען לייכט, וואס וועט ברייגנען פרייד צו דער גאנצער מענשהייט — אמן.

דער פערטער רעדנער — דר. שטערן צייטלער קומט פון באסטורן, האט גערעדט פון הייגיענע, ער האט גערעדט ניין מי־נוט.

און אט דער דרייצן יאריקער בחור'ל האט זיך געקאכט, איבערהויפט ווען ער איז געווען אין מצרים, און ער האט דאן געהאנדלט מיט וואנען פראשקעס. האט געזוכט א קווארטיר ערגעץ ביי א אידן, וואס היט אפ ריינקייט, אבער ווען ער האט זיך דערמאנט אויף די פסח'דיקע קנידלאך וואס ער גלייכט אזוי, האט ער זיך דערמאנט אז די אידן זיינען פון מצרים ארוים אז ער האט זיך געמוזט אריינקלייבן צו וועמען ס'וועט זיך מאכן. אבער צרות האט ער דארט אריינגעגאפט אויפן פוד. ער האט זיך זיין הארץ אויס־גענעמען מיט דער באלעבאסטע. ער האט איר געוואלט אויפווייזן אז אין א קאפ צו טרינקען טיי איז דא ספעציעל גע־מאכט געווארן אן אויערל און מען דארף ניט אריין שטופן קיין צוויי פינגער אין קאפ.

אז מען באקט אויס ברויט דארף מען ניט צוזאמענרופן אלע שכנים אז זיי זאלן אריינשטופן זייערע פינגער צו זעען אויב דער ברויט איז גראטן.

און ווען מען דארף גיין עסן דארף מען ניט כאפן א שמועס ווייס איך פון וואס אין בשעת מעשה האלטן א מעסער אין דער האנט און פידלען דורך די פינ־גער דעם מעסער אפילו ניט וויסנדיק וואס פאר א סם זי לייגט ארויף אויפן מע־סער.

און א טעלער פלעגט זי פון ריינקייט ווענן אויסוגושן מיטן האנט. אדער אין בעסטן פאל א בלאז טאן מיטן מויל. און ווען זי קנעט ברויט, אדער קלעפט ווארעניקעס, זאל זי ניט א כאפ טאן מיט דער הויליער האנט די הענטל פון דער טיר ווען זי דארף ארויסגיין נאך א ביסל וואסער, ווי ס'איז געווען דער פאל ווען ביי א שכן איז גע'פנר'ט א ציג, און ער האט זי אפגעשיינדן, נאר אין מיטן שינ־דען איז ער געקומען בארגן א שארפן מעסער, און אט די הענטל פון דער טיר וואס ער האט געהאלטן אין זיין האנט האט געמעגט זיין אן אפגעוואשענע.

נאר פארטריבן האט אים פון דער קווארטיר האט אים א פאל ווען ער האט דורך א צופאל אריינגעשטעקט די נאז אין א פרעמדן טעפל און ער האט צופע־ליק דערזעען ווי זי, די באלעבאסטע, שיט זאלץ אין טעפל און מישט אויס און פארזוכט ווייטער מיט דער זעלבער לע־פעל, און מישט עס אויס נאך אמאל. (אי ווייי צרות ווען מען שטעקט דעם נאז אין פרעמדע טעפלאך).

דער פינפטער רעדנער, דר. וואלקן שמי רער, אן אכט יאריקער בחור'ל, האט גע־רעדט פון קאאפעראציע — זיין רעדע האט געדויערט פיר מינוט.

ער האט אויפגעוויזן אז ווען איינער הויבט אויף ' 120 פונט קאנען זאלבע־צוויי אויפהויבן פיר מאל אזויפיל.

און איבערהויפט איז אים געלונגען אן עקספירעמענט וואס ער האט באוויזן מיט א־בלעכענער קענדל. ער האט גע־האט זעקס צוועקלאך, און מיט פיר צוועקלאך — איינציקע — האט ער ניט געקאנט עפענען דעם דעקל פון דער קען, אז ווען ער הויבט איין זייט לאזט זיך אראפ די צווייטע זייט. אבער ווען ער האט גענומען צוויי צוועקלאך מיט אמאל און דער דעקל איז ארויסגעשפרונגען, האבן זיינע אויגן אויפגעבליצט פון טרר־אומף. ער האט דערגרייכט זיין ציל, און פון פרייד האט ער אזש אונטערגע־טאנצט.

און אט אזוי וואלט אלעס געגאנגען

בשורה. די קינדערלאך האבן דערגרייכט צו זייער טריאומף. מען האט גערעדט צו דער זאך. קיינער איז ניט אוועק פון זיין טעמע וואס ער האט אנגעהויבן. אלע האבן גערעדט צום פונקט און ס'האט גע־דארפט זיין שלום ושלוה על כל ישראל.

איז ניין, האבן מיר דאך עפעס קריטי־קער, און מען האט זיך געגומען צו די קינדער, פארוואס זיי האבן מיט זייערע רעדעס ניט אפגעווארט ביז זיי וועלן וועד־רען כאטש מיט דריי יאר עלטער, והא־ראיה, קיינער האט זיי ניט געוואלט הע־רען, און קיינער האט זיך אויף זיי ניט אומגעקוקט.

אין א פאר טעג ארום, איך באמערק עפעס זיינען די קינדער אומעטיק, עפעס ניט יענע פרייליכקייט ווי אלע מאל נאך זייער'ן א נצחון, און אין צוויי מינוט ארום האב איך זיך דערוואוסט, אז מען האט חרטה אויפן גאנצן עסק, און מען וויל שוין מער ניט טראכטן ווענן ארויס־טרעטן נאך אמאל, מיט עפעס אן אונ־טערהאלטונג. נישטא צוליב וואס און צור־ליב וועמען. אז קיינער הערט אונז סיי־ווי ניט, אבר זאגט מען זיי אז זיי זיינען צו יונג, די רעדעס וואלטן זיך גיכער גע־פאסט פאר זייערע זיידעס. און איך האב טאקע געהאט די ריכטיקע ארבעט ארויפ־צופירן זיי צוריק אויפן דרך, והא־ראיה, האב איך זיי אנגעוויזן, אז גראדע מען האט זיי יא געהערט. אט די מרס. ווייס־פעלד האט גאר אנגעקוואלן, און מרס. גארדאן, ליוויינטאן, ספרינגמאן און נאך א סך אנדערע האבן זיך צוגעהערט זיי־ער גערן.

יא, איז ארויסגעטראטן דער אכט יאר־ריקער בחור'ל, יא, איך האב טאקע גע־הערט ווי דער פעטער בערקע און דער פעטער אייזיק און נאך, איך וואלט זאר־גען אז די מרס. פרידמאן האט אלע ווייר־לע געשריען אדרבר, אדרבר. איז דאך דאס א באוויז אז מען האט אונז יא געוואלט הערן. און אין צען מינוט ארום איז ביי די קינדער געווען ששון ושמחה. נאר ס'איז פינט'ער ניט צו דערקענען. פון פארכמורעטע, פארוואלקנטע פנים'ער איז געווארן בליץ ליכטיקע אויגעלאך, און שטראלנדע געזיכטער.

און זאגנדיק דעם אמת, איך האב זיי־ער פיל געטראכט פון פריינט מ. בלאנ־שטיינס שרייבן, וואו מען קאן צווישן די שורות אריסלייענען, ווי אזוי און מיט וואס פאר א כישוף מען קאן מאנכע עלטערן מאכן לייענען די ליטעראטור וואס מען שרייבט איצט פאר קינדער — וואס

מען פרעגט ביי זיי, ווי אפילו אויף די שפאלטן פון "ראס אידישע וואָרט" און זייערע ענטפערס, וואס וואלטן אט די קריטיקער געזאגט ווען זיי קוקן זיך צו אויף די ענטפערס (אין קינדער ווינקל פון "ראס אידישע וואָרט") פון קינ־דער.

און ווען זיי וואלטן לייענען אלע קינ־דער זשורנאלן, בראשורן און א. וו. וואל־טען זיי זאך זייער פסיכאלאגיע פשוט נשתומם געווארן.

און ווען מאנכע פון זיי קוקן זיך צו וואס מען האט געטאן מיט דריי הונדערט קינדער אין פראנקרייך און אין יאפאן, וועמען מען האט געוויזן בילדער פון דער מלחמה, אין עלטער פון זיבן ביז אכצן יאר. און וואס זיי האבן אויף דעם גע־ענטפערט און ווי מען האט אויסגעפונען

אז די קינדער פון זיבן ביז צוועלף יאר זיינען געווען אויפריכטיקער מיט זייערע ענטפערס, ווערנדיקי עלטערע זיינען שוין געווען אונטערן איינפלוס פון זייערע לערער. און איבערהויפט ווי זיבעציק אכט פראצענט פון אונזער צוקונפטיקע פירער האבן פארדאמט מלחמה, אלס א באראבארישער ספעקטאקל.

יא, מיר האבן נויטיק געדארפט געפר־נען יענעם וועלט טייל וואו מען רעכנט קינדער פאר באוואוסטזיניקע מענשן, נאר יונג אין יארן.

און אנב לאמיר האפן, אז ס'וועט אויפ־שטיין א דור פון קריטיקער וואס וועלן זוכן ניט נאר חסרונות, נאר טאקע אויף מעלות — הלוואי !

אידנבריידזש, סאסק.

דזשועל
כשר שאָרטענינג

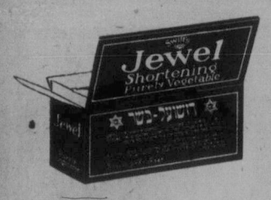

ווערט געגוצט פון אסך הויז ווירטנס ווייל עס איז ריין, געשמאק און מישט זיך אויס לייכט מיט מעל. דזשועל איז טעם־לאז און גערוכלאז.

דזשועל שאָרטענינג איז א כשר'ע ריינע ווערזשעטייבל פעטקייט און איז

"נאָר פאר־שיין-נאָר מיצוה"

יעדער פעקל פון דעם כשר דזשועל שאָרטענינג האט דעם הכשר פון רבי י. י. כהנאוויטש, הויפט רב פאר מערב קאנאדע, אין זיין איינענער האנטשריפט, וואס גיט אויך די פארזיכערונג אז עס איז כשר.

Swift Canadian Co.
Limited

אן אָפענער בריוו צו די בירגער פון ווייניפעג

נומער 2

קאָנסאָלידאציע — אינדוסטריעס מאָדערנע טענדענץ

עדער איינער וועלכער איז פאראינטערעסירט אין דעם וואוקס און אין דער אנטוויקלונג פון ווייניפעג מוז אויפ'ן זעלבן אופן זיין פאראינטערעסירט אין אונזער פארשלאג אפצוקויפן די שטאטיקע היידראָעלעקטריק סיסטעם פאר $30,000,000 דער דאזיקער פארשלאג פירט צו דער קאָנסאָלידירונג פון די צוויי עלעקטרישע קראפט סיסטעמען וואס ווערן אנגעפירט אין שטאט. און מיר גלויבן אז אזא קאָנסאָלידאציע איז אן ענין פון דרינגנדיקער וויכטיקייט. אנבאטראכט א לייזונג צו א סך פראבלעמען מיט וועלכע ווייניפעג שטייט היינט פנים אל פנים

דורך אזא קאָנסאָלידאציע וועט די שטאט דערגרייכן דריי הויפט רעזולטאטן:

(1) א רעדוקציע פון איבער 80% אינ'ם נעטן חוב פון דער שטאט וואס דאס וועט אויך מיינען א באדייטנדיקע רעדוקציע אין שטייערן.

(2) דאס אפשאפונג פון קאסטבארע דופליקאציע פון קראפט באַ־דינונגען און מער עקאָנאָמישע פארשפרייטונג פון קראפט.

(3) דערמוטיקונג פון אינוועסטמענט פון פריאטן קאפיטאל אין אינדוסטריע און דער אנפאנג פון א דערפארענער אנגעגטור וואס זאל טרייבן ווייניפעגס אינדוסטריעלע אנטוויקלונג אויף ריניעס וועלכע האבן זיך ארויסגעוויזן צו זיין דערפאלגרייך אין אנדערע טיילן פון קאנאדע.

היינט־צו־טאג ווען ווייניפעג יעדן קאנסטרוקטיוון עלעמענט, איז דער פארשלאג צו קאָנסאָלידירן די צוויי קראפט סיסטעמען א צייטמעסיקער. די איצטי־קע טענדענץ פון אלע קלאסן פון אינדוסטריע איז צו קאָנאָסלידאציע און דאס אפשאפונג פון אומנויטיקע פארלוסטן און דופליקאציעס וואס זיינען פאלגן פון קאנקורענץ. די דאָ־זיקע טענדענץ איז געווען אממייסטן באציינכט אויף דעם געביט פון "פאבליק יוטילי־טי". עס ווערט אפגעשאצט אז זינט 1917 האבן איבער 1,000 שטעט און שטעטלאך אויף דעם קאָנטינענט גוטגעהייסן די פאראייניקונג פון זייערע קראפט־באדינענדיקע גזעזל־שאפטן. אין די מייסטע פאלן זיינען מוניציפאלע עלעקטרישע פלענטס איבערגענומען געווארן פון פריוואט־באציצנדיקע פירמעס. דער רעזולטאט איז געווען אז צייט און געלט וואס איז פריער אויסגעגעבן געווארן אין קאָנקורענץ אָנשטריינ־גונגען זיינען אָנגעווענדעט געווארן אויף אויפצובויען די טעריטאָריע וואס זיי האבן באדינט, און א דאנק דעם האבן די געמיינדעס בענעפיטירט.

אונזער דערפארונג מיט פינאנסירן און פארוואלטן פאבליק יוטיליטי קאָמפאניס אין קאנאדע, אין פארלויף פון די פארגאנגענע 20 יאָר, פירט אונז צו דער באשטימטער מיינונג אז געמיינדעס פארצייכע־נען גרעסערן פראגרעס און גענינס פון גרעסערער פראספעריטעט ווען זייערע עלעקטריק יוטיליטי באדינונגען זיינען אונטער אין קאָנטראָל.

מיר גלויבן, אז די שטעלונג פון דער באפעלקערונג אין ווייניפעג צו אונזער פארשלאג וועט באאיינפלוסט ווערן פון אזעלכע אויסרעכענונגען וואס נעמען אין אָנ־באטראכט די צוקונפטיקע פראספעריטעט פון דער געמיינדע. — און דאס אונזער אָנ־באט וועט ריכטיק אויסגעטייטשט ווערן ווי אונזערער א וואונש צו ארויסהעלפן ווי־ניפעג זי זאל איבערקומען דעם צושטאנד פון וועלכן זי באמיט זיך צו באפרייען.

NESBITT, THOMSON & COMPANY
LIMITED

PRESIDENT.

889

באַרימערס

א דייטש באַרימט זיך פאר א אידן :

— עפעס א קלייניקייט ווי שטארק מיי־נע עלטער זיידעס זיינען געווען ! הייר־נעהערט פון די גרויסע, הויכע אלפן־ג

איד : — יא, נו, איז וואס ?

דייטש (שטאלץ) : — דאס האבן מיך־נע עלטער זיידעס די בערג אויפגעשעלט.

איד (טראכט א ווייל און זאגט) : — אויך איך שטאם פון נבורים. ווייסט, אז איז ארץ־ישראל געפינט זיך א "טויטער ים"?

דייטש : — יא, נו איז וואס ?

איד : — דאס האבן מיינע עלטער זיידעס אוועקגע'הרג'עט.

דוזשועל

כשר שאָרטענינג

ווערט געגוצט פון אסך הויז ווירטנס ווייל עס איז ריין, געשמאק און מישט זיך אויס לייכט מיט מעל. דזשועל איז טעם־לאז און גערוכלאז.

דזשועל שאָרטענינג איז א כשר'ע ריינע ווערזשעטייבל פעטקייט און איז

"נאָר פאר־שיין-נאָר מיצוה"

יעדער פעקל פון דעם כשר דזשועל שאָרטענינג האט דעם הכשר פון רבי י. י. כהנאוויטש, הויפט רב פאר מערב קאנאדע, אין זיין איינענער האנטשריפט, וואס גיט אויך די פארזיכערונג אז עס איז כשר.

Swift Canadian Co.
Limited

וועט שפילן אין "ריווערסייד דרייוו"

ראזע האלפערין

איינע פון די הויפט ראליסטן אין קאבארינס פיעסע "ריווערסייד דרייוו" וואס וועט געשפילט ווערן אין קווינס טעאטער דעם 27טן און 28טן פעב. ראזע האל־פערין שפילט די ראל פון מאדאם זשאפע, — א טיפישע יהודימשע אריסטאקראטישע פרוי, א רעווערענדס א טאכטער דערצוינו אויף א דייטש־יאהודימשן אמעריקאניש־ריווערסייד־דרייווישן שטיינער. זי ברענגט ארוים דעם דעזערווירטן מאנערישן טיפ אויף א וואונדערלאכן אופן. א נייער שטע־רן אויף דעם דראמאטישן פעלד אנט־דעקט פון מיר אלס רעזישיסאר פון דער פיעסע. איר מענט איר זעען אין דער סצע־נע, ווען זי לערנט מיך אלס איר גרינער שווער, דעם אמת'ן רב שלמה יאפע, די ענגלישע שפראך און די ריווערסייד־דריי־ווישע אריסטאקראטישע מאניערן. איר וועט זיכער האבן א עונג רוח.

ב. שעפס.

וועגרעוויל, אלטא.

עס איז ווינשנסווערט צו באמערקן, אז די וועגרעוויל'ער קהלה האט גליקלאכער־ווייזע באקומען א זייער וויכטיקן מיט־גליד אין דער פרוזן פון דר. אזולי, וועל־כער גייט דא עפענען זיין אפיס אלס סור־זשען און פיזישן. מיר האפן אז ער וועט דא זיין דערפאלגרייך אין זיין פאך, און אלס אן איבערגעגעבענער איד וועט ער ביישטייערן זיין חלק צום קרעדיט פון דער וועגרעוויל'ער אידישער קהלה.

* * *

מיט בעל מילנער פון רעדשיינע איז דא איצט צו נאסט ביי איר ברודער און שווע־גערן מר. און מרס. ל. מילנער. אין כבוד פון נאסט זיינען דורכגעפירט געווארן פארווילונגען אין הויז פון מרס. ל. מיל־נער, מרס. מ. שאה, מרס. י. שטאבסקי, מרס. א. קליטאוו, מרס. דר. האדרין, מרס. סינאל און מרס. א. ווינער.

* * *

מר. ר. שאה פון ווייניפעג איז דא אויף א באזוך ביי זיין ברודער און שווענערין מר. און מרס. מ. שאה.

י. שטאבסקי, סעק.

די אלטע נייע וועלט

"ריווער סייד דרייוו"

דראמע פון ל. קאברין

אין קווינס טעאטער

פרייטאג אין שבת, פעברואר 27 און 28

געשפילט פון ווייניפענער דראמאטישע-קרעפטן אונטער דער רעזשי פון ב. שעפס

טיקעטס צו באקומען אין פיפלס בוק סטאר, אין נעשאנאל בוק סטאר און ביי די מיטגלידער פון מוטער פאראיין פון פרץ שול

Semet-Solvay
COKE
DOMESTIC

מער היץ — שפארט אויף אייער
ווייניקער אש — קאוק באחייצונג

אויב אייער דילער האט ניט קיין סעמעט סאלוועי דאמעסטיק קאוק
טעלעפאָנירט 42411

JAMES MURPHY COAL CO. LTD.